

Ya:mese

(Da:i Sia:-James; Modu-James; Bisini-Jems)

Hidadea Sia:

Dedesu Dunu Ya:mese

Ya:mese meloa dedei amo ganodini da “Gode Ea fa:no bobogesu fi ilia osobo bagade bega: bega: esala” ilima hou olelesa. Ya:mese meloa da hou hisu hisu olelesa. Bagade gagui dunu, hame gagui dunu, adoba:su hou, sia:ga gegesu, eno dunuma fofada:su hou, gasa fi hou, moloidafa sia:ne gadosu hou amola hou hisu hisu bagade-wane olelesa. Bai bagade amo meloa ganodini dedei da dunu da Yesu Ea hou lalegagui galea, e da ea asigi dawa:su ganodini dafawaneyale dawa:su hou amo fawane hame, be e da hou ida:iwane Yesu Gelesu Ea hou agoane gilisili hamosea, e da Yesu Ea hou dafawane lalegagui dagoi olelesa.

Sia: Dedei.

1 Hidadea Sia:...Sia:alalo 1:1

2 Dafawaneyale Dawa:su Hou

amola Bagade Dawa:su Hou...Sia:alalo 1:2-8

3 Bagade Gagui amola Hame Gagui ...Sia:alalo 1:9-11

4 Adoba:su Hou ...Sia:alalo 1:12-18

5 Nabima amola Hamoma ...Sia:alalo 1:19-27

6 Gode da Dunu Huluane Defele Ba:sa ...Sia:alalo 2:1-13

7 Dafawaneyale Dawa:beba:le Hawa: Hamoma ...Sia:alalo 2:14-26

8 Yesu Ea Fa:no Bobogesu Dunu Gona:su Hou
 ...Sia:alalo 3:1-18
 9 Yesu Ea Fa:no Bobogesu Dunu
 amola OsoboBagade Hou...Sia:alalo 4:1-5:6
 10 Eno Olelesu ...Sia:alalo 5:7-20

Ya:mese

1 *Na da Ya:mese, Gode amola Hina Gode Yesu Gelesu, Ea hawa: hamosu dunu esala. Na da dilia Gode Ea fi dunu osobo bagade fifi asi gala amo ganodini esala, dilima asigi sia: dedesa.

Dafawaneyale Dawa:su Hou amola Bagade Dawa:su Hou

2-3 Na fi dunu! Adoba:su hou hisu hisu da dilima doaga:sea, mae da:i dione, hahawane ba:ma! Bai Gode da dilima adoba:su hou amo logo hame hedofasea, dilia da mae dafane lelebeba:le, bu gasawane leloma:ne dawa:mu.
 4 Be Gode da dilia hou afadenene ida:idafa hamomusa: dawa:lalebeba:le, dilia amo hou ida:iwanedafa amoga doaga:ma:ne, mae dafane gebewane hahawane masa. 5 Be nowa dunu da bagade dawa:su hou hame galea, defea, e da amo lama:ne Godema sia:ne gadomu da defea. Gode da dunu huluane ilima mae hihini hahawane dogolegele imunusa: dawa:beba:le, E da amo hou imunu. 6 Be dilia Godema sia:ne gadosea, dilia logo osea:i hame, be afae fawane asili, dafawaneyale dawa:iwane sia:ne gadomu da defea. Be nowa da dafawaneyale hame dawa:sea, e da hano gafului foga sefasisa agoane ba:sa. 7 - 8 Agoai dunu, e da la:ididili la:ididili

---

* **1:1:** Ma:diu 13:55; Maga 6:3; Asunasi Dunu Iliia Hou 15:13; Gala:isia 1:19

logo aduna masusa: dawa:beba:le, e da Hinadafa da ema ea hanai liligi imunusa: hamedei agoane ba:mu.

Bagade Gagui amola Hame Gagui

⁹ Yesu Ea fa:no bobogesu dunu liligi hame gagui dunu, amo Gode da gagua gadosea, e da hahawane ba:mu da defea. ¹⁰ †Be Gode da liligi bagade gagui dunu ea hou fonobosea, e amola hahawane ba:mu da defea. Bai bagade gagui dunu ilia da hedolo biomu gisi amo ea sogea defele hedolo mugulumu. ¹¹ Eso ma:sea, gia:i bagadeba:le, amo gisi da hedolo biole, gugunufinisi dagoi ba:sa. Amo defele, bagade gagui dunu da bidi lasu hawa: hamonanea, e da hedolowane gugunufinisi dagoi ba:mu.

Adoba:su Hou

¹² Nowa dunu da adoba:su hou amo ganodini ea hou hame yolesisia, e da hahawane gala. Bai e da mae yolesili, amo adoba:su hou baligisia, Gode da Ema asigi dunu ilima imunu ilegele sia:i liligi amo esalusudafa habuga, bidi agoane ema imunu.

¹³ Be adoba:su hou da ema dafama:ne olelemusa: doaga:sea, “Gode da nama dafama:ne olelesa!” amo sia:mu da defea hame. Bai wadela:i dafama:ne adoba:su hou da Godema doaga:mu da hamedei. Amola E da dunu afae ema dafama:ne hamedafa adoba:sa. ¹⁴ Be adoba:su hou da dunu hiougisia, e da fedege agoane hisu wadela:i hanai asigi dawa:suga saniga:i dagoi ba:sa. ¹⁵ Amasea, ea wadela:i hanai hou da ea dogo ganodini wadela:i hou mano agoane

---

† 1:10: Aisaia 40:6-7

hamone, amo da lalelegesea wadela:i houdafa ba:sa. Amasea, wadela:i hou da asigilasea, amo da mano eno hamosa, amo da bogosu.

¹⁶ Na dogolegei fi dunu! Na da Sa:ida:ne ea dilima ogogomu higa:i gala mabu.

¹⁷ Ida:iwane iasu liligi huluanedafa da Hebene sogega maha. Gode, amo da muagado gamali huluane hahamoi dunu, E da afadenemu mae dawa:le, gasi hamomusa: sinidigimu hame dawa:. E da iasu liligi ida:iwane gala huluane iaha. ¹⁸ Gode da hanaiba:le, Ea Sia: dafawane amoga nini hahamoi dagoi. Ea da nini Ea hahamoi liligi amoma bisilua esaloma:ne, nini hahamoi dagoi.

Nabima amola Hamoma

¹⁹ Na dogolegei fi dunu! Dawa:ma! Dunu huluane ilia ha:giwane nabimu da defea. Be hedolowane bu mae adole ima amola hedolo mae ougima. ²⁰ Osobo bagade dunu ilia ougi hou da Gode Ea ida:iwane hawa: hamosu hame fidisa. ²¹ Amaiba:le, wadela:i hou amola nigima: hou huluane yolesima. Godema nabasu hou hamoma. Gode Ea sia: amo da dilima gaga:su liligi, E da dilia dogo ganodini hawa: agoane bugimusa: dawa:. Dilia amo sia: lalegaguma.

²² Dilia ogogole Gode Ea sia: gega fawane mae nabima. Be Gode Ea sia: nabawane hamoma. ²³ Nowa dunu da Gode Ea sia: gega nabalumu be nabawane hame hamosea, amo da dunu e da ea odagi ba:ma:ne daya ba:su ganodini ba:sa agoane. ²⁴ Amo dunu da ea odagi ea ba:su ba:lalu, asili, e da hedolowane ea odagi ba:su hou bu gogolesa.

²⁵ Be nowa da sema ida:iwanedafa (amo da osobo bagade dunu halegalewane masa:ne hamosa), amo e da ha:giwane mae yolesili ba:sea amola nabawane mae gogolele hamonanea, amo dunu da osobo bagadega esalea, Gode Ea ha-hawane dogolegele iasu ba:mu.

²⁶ Nowa dunu da Gode Ea hou lalegagui dagoi hi dawa:sea, defea, e da ea gona:su amoma ouligisuwane esalumu da defea. Nowa dunu da ea gona:su amoma ouligisawane hame esalea, e da Gode hame dawa: amola hi da hima ogogosa.

Godema Fa:no Bobogesu Houdafa

²⁷ Ada Gode da Ema fa:no bobogesu houdafa amo fawane hahawane dogolegele ba:sa. Gode da Ema fa:no bobogesu houdafa agoane ba:sa:-Amo da guluba: mano ouligisu hou, didalo se nababeba:le ouligisu hou, amola wadela:i osobo bagade hou amoga afafasu hou.

2

Gode da Dunu Huluane Defele Ba:sa

¹ Na fi dunu! Dilia da Hina Gode Yesu Gelesu, hadigi Hinadafa, amo Ea hou lalegaguiba:le, dilia dunu eno ilia dabua ba:su dawa:beba:le, ilima hisu hisu agoane hamomu da dilima hamedei.

² Agoane dawa:ma! Dilia gilisisu amoga bagade gagui dunu gouli lobo sogoga salasu, abula ida:iwane ga:i amola hame gagui dunu abula wadela:i ga:i, ela gilisili masea, ³*- ⁴ dilia bagade gagui dunu ema amane sia:sea, “Fisu ida:iwane guiguda: fima!” be hame gagui dunuma amane

---

* **2:3:** Luge 14:7-14

sia:sea, “Di ga leloma o na emo gadenene fima!” dilia amane sia:sea, dilia dunu hisu hisu agoane ba:sa amola dilia asigi dawa:su ganodini wadela:le fofada:beba:le, dunu da hisu hisu ba:sa amo olelesa.

⁵ Na dogolegei fi dunu! Nabima! Gode da hame gagui dunu ilia baligiliwane dafawaneyale dawa:su hou amola Ea Hinadafa Hou E da Ema asigi dunuma imunusa: ilegele sia:i liligi, amo ilia gaguma:ne, Gode da ilima ilegei. ⁶ Be dilia da hame gagui dunuma gadesa. Be nowa dunu ilia da dilia hou wadela:sa, amola dilia hou wadela:musa: dili fofada:su dunuma fofada:musa: hiouginanala:? Bagade gagui dunu ili fawane! ⁷ Bagade gagui dunu ilia da dio ida:iwane gala Gode da dilima asuli dagoi, amo wadela:musa: lasogole sia:sa.

⁸ †Gode Ea Hinadafa Hou sema da Gode Sia: amo ganodini agoane dedei diala, “Disu da:i hodo amoma asigi hou defele, eno dunuma asigima!” Amo nabawane hamosea, dilia da hou ida:iwane hamosu dunu agoane ba:mu. ⁹ Be dilia da dunu ilia dabua ba:su hou amo dawa:beba:le, ilima hisu hisu agoane hamosea, dilia da wadela:i hamosa. Dilia da agoane hamosea, Gode Ea sema da dilima diliwaneya udidisa. ¹⁰ Nowa dunu da Gode Ea sema afadafa fawane wadela:sea, e da sema huluanedafa wadela:lesi dagoi.

¹¹ ‡Gode da amane hamoma:ne sia:i, “Inia uda mae adole lama!” E da eno amane sia:i, “Dunu eno bogoma:ne mae medoma!” Amaiba:le, di

---

† 2:8: Gobeles Salasu 19:18 ‡ 2:11: Gadili Asi 20:13-14; Mousese ea Malasu 5:17-18

da inia uda mae adole lale, dunu eno fane legesea, di da sema wadela:su dunu. ¹² Gode da hobeaa, sema da ninima hahawane halegale lalusu iabe amo dawa:le, ninima fofada:mu. Amo dawa:beba:le, dilia sia: noga:iwane amola hou ida:iwane hamoma. ¹³ Bai Gode da dunu amo da eno dunu ea hou hame gogolema:ne olofosa, ema gogolema:ne olofosu hame imunuu. Be asigiwane gogolema:ne olofosu hou da se imunusa: fofada:su hou baligisa.

Dafawaneyale Dawa:beba:le Hawa: Hamoma

¹⁴ Na fi dunu! Dunu afae da ea lafidili fawane, “Na da Gode dawa:” sia:sea, be hou ida:iwane hame hamosea, amo hou da dunu ea hou hame fidisa. Agoane dafawaneyale dawa:su hou da amo dunu gaga:ma:bela:? Hame mabu! ¹⁵ Dilia fi amo ganodini, dilia fi dunu o uda da abula hame amola ha:i manu hame, agoaiwane esalebe ba:sea, ¹⁶ be dilia lafidili fawane ilima, “Na da di Gode fidima:ne sia:ne gadosa. Lalu houma amola ha:i manu hahawane moma!” amo fawane sia:sea, be ea da:i hodo hame fidisia, amo da hou noga:idafa? Hame mabu! ¹⁷ Dafawaneyale dawa:su hou da amaiwane di-ala. Di da dia asigi dawa:su ganodini fawane dafawaneyale dawa:su hou lalegagui, be dunu eno ilima fidima:ne hame hawa: hamosea, dia dafawaneyale dawa:su hou da bogosu liligi agoai galebe.

¹⁸ Be dunu afadafa da amane sia:mu, “Dunu afae da dafawaneyale dawa:su hou lalegagui. Dunu eno da fidisu hawa: hamosa,” amane sia:mu. Na da bu adole imunuu, amane, “Fidisu

hou mae hamone, dafawaneyale dawa:su hou da hamedei liligi agoane. Dunu da fidisu hawa: hamosea fawane, e da dafawaneyale dawa:su hou lalegagui dagoi olelesa.” ¹⁹ Gode afadafa esala, amo dilia dafawaneyale dawa:bela:? De-fea! Be Fio a:silibu huluane, ilia amo defele dafawaneyale dawa:beba:le, beda:iba:le yagugusa.

²⁰ Gagaoui di! Udigili mae hawa: hamone, dafawaneyale dawa:su hou lafidili sia:sa, amo da hamedei liligi.

A:ibalaha:me ea Dafawaneyale Dawa:su Hou

²¹ §Gode da ninia aowalali ada A:ibalaha:me habodane afadenene bu moloidafa hamoi ba:bela:? A:ibalaha:me da Aisage oloda da:iya ligisi, amo hawa: hamobeba:le, Gode da A:ibalaha:me afadenene bu moloidafa hamoi dagoi ba:i. ²² Dilia hame ba:sala:? A:ibalaha:me ea dafawaneyale dawa:su hou amola ea hawa: hamosu, da gilisili ea houdafa olelesu. Ea hawa: hamobeba:le, ea dafawaneyale dawa:le lalegagusu hou da dafawane olelei. ²³ **Amaiba:le, Gode Sia: Dedei da dafawane ba:i, amane, “A:ibalaha:me da Gode dafawaneyale dawa:beba:le, Gode da A:ibalaha:me afadenene bu moloidafa hamoi dagoi ba:i.” Amanoba, Gode da A:ibalaha:mema “Na na:iyado” dio asuli. ²⁴ Amaiba:le, noga:le dawa:ma! Dunu da gilisili hawa: hamobeba:le amola dafawaneyale dawa:beba:le, Gode da amo dunu moloidafa hamoi ba:sa.

---

§ **2:21:** Mui 22:1-14   ** **2:23:** Mui 15:6; 2 Hou Olelesu 20:7; Aisaia 41:8

25 ††Musa: wadela:i uda ea dio amo La:ihabe, ea hou agoaiwane ba:su. E da Isala:ili desega misi dunu ilima aowalalu, ilima hobeale masunu logo olelei. Amo hawa: hamobeba:le, Gode da La:iha:be moloidafa hamoi dagoi ba:i.

26 Dunu da:i hodo da a:silibu hame galea, amo da bogoi. Amo defele, dafawaneyale dawa:su hou da hawa: hamosu hame galea, amo amolawane da bogoi agoi ba:sa.

3

Dunu ilia Gona:su Hou

1 Na fi dunu! Dilia fi ganodini dunu bagahame fawane olelesu hou lamu da defea. Gode da nini olelesu dunu ninima fofada:su hou da eno dunuma fofada:su hou baligimu, amo dilia dawa:.

2 Ninia huluane da giadofasu hou eso bagohame hamosa. Be nowa da giadofasu hame hamosa, amo dunu da moloidafa hamoi amola e da hi da:i hodo liligi huluane amoma ouligisu esala, amo ba:sa.

3 Ninia da hosi ema nabasu hou olelema:ne amola logo eno logo eno amoga hiougima:ne, hosi ea lafi amo ganodini ouli genonesisu liligi sala 4 Dusagai bagade dawa:ma! Amo da liligi bagade. E da fo bagade amoga fabeba:le ahoa. Be “lada” fonobahadi amoga genonesisu dunu da dusagai logo eno logo eno amoga hiougisa.

5 Dunu ilia gona:su da agoaiwane diala. Gona:su da fonobahadi, be e da gasa fi bagade sia:musa: dawa:.

---

†† 2:25: Yosiua 2:1-21

Lalu fonobahadi da nene heda:le, iwila bagade da nene dagosu dawa:. ⁶ Gona:su da lalu agoane. Amo da wadela:i liligi ninia da:i hodo ganodini. Wadela:i sia: sia:beba:le, ninia da:i hodo liligi hluanedafa da wadela:sa. Helo lalu da gona:su amoga dunu ilia esalusu hluane gia:iwane nenana. ⁷ Osobo bagade dunu da fi liligi hluane fofomusa: dawa:. Ila da ohe fi, sio fi, sania fi amola menabo fi, hluane fofomusa: dawa:. ⁸ Be dunu da gona:su ea hou fofomusa: hame dawa:. Gona:su da wadela:idafa, nabasu hou hame dawa: amola saya:be ea bogosu defo hano agoane nabai gala. ⁹*Ninia gona:su afadafa amoga ninia gilisili ninia Hina Gode amola Ada, amoma nodone sia:sa amola ninia na:iyado dunu amo Gode da hi ba:su amo defele hamoi, ilima ninia da gagabusu aligima:ne sia:sa. ¹⁰ Nodosu sia: amola wadela:ma:ne gagabusu sia: da gilisili lafi afadafa amoga maha. Na fi dunu! Amo da noga:i hame. ¹¹ Hano nasu afadafa amoga hano ida:iwane amola hano gamogai-wane, gilisili dimu da hamedei. ¹² Figi ifa da olife fage hame legesa. Waini efe da figi fage hame legesa. Gamogai hano nasu amoga hano ida:iwane dimu da hamedei galebe.

Bagade Dawa:su Hou amo da Hebeneganini Misi

¹³ Dunu afae da dilia gilisisu amo ganodini bagade dawa:su hou amola asigi hou lalegagui esalabela:? Defea! E da ea fonoboiwane amola dawa:iwane hou amoga ea hou da moloidafa

---

* **3:9:** Mui 1:26

olelemu da defea. ¹⁴ Be dia dogo ganodini mudasu hou, ougi hou amola uasu hou, amo galea, di da dafawane hou amoma ogoqosa:besa:le, di da hidale amola ogoqole bagade dawa:su hou lai dagoi maedafa sia:ma! ¹⁵ Agoaiwane bagade dawa:su hou da Hebene amogainini hame maha. Amo dawa:su hou da A:silibuga hame olelei, osobo bagade hou fawane. Amo hou da Fio a:silibu fawane olelesa. ¹⁶ Be dunu ilia hou amo ganodini mudasu hou amola uasu hou ba:sea, wadela:i hou amola wili gala:su hou da gilisili ba:mu. ¹⁷ Be bagade dawa:su hou amo Hebenega mabe hou da ledi hame ba:sa. Amo hou da olofosu hou, gebewane hou, na:iyado hou amola asigidafa hou, agoaiwane ba:sa. Amo bagade dawa:su hou dialebeba:le, dunu ilia fidisu hou bagade hamonanebe ba:sa. Bagade dawa:su dunu da eno dunu hame higale ba:sa amola ilia hou da bagadedafa ilisu da hidale hame olelesa. ¹⁸ Fedege agoane, olofosu dunu da olofosu hawa: agoane bugibiba:le, hou ida:iwane ha:i manu agoane faisa.

4

Osobo Bagade Hou amoma Na:iyado Hou

¹ Gegesu amola sia:ga gegesu, amo huluane da abuliba:le heda:sala? Dilia da osobo bagade hahawane hou hanaiba:le, amo hi hanai hou da dilia da:i hodo ganodini wili gala:lebeba:le, gegesu hou da heda:sa. ² Dilia da liligi lamu bagade hanai. Be lamu logo hamedeiba:le, dilia da eno dunu fane legemusa: dawa:lala. Dilia da liligi hanai, be hamedeiba:le, dilia sia:ga gegesu

amola gegesudafa hamosa. Dilia da Godema hame adole ba:beba:le, dilia hanai liligi hame ba:sa. ³ Be dilia Godema adole ba:sea, dilia adole ba:su ea bai da giadofaiba:le, Gode da dilima hame iaha. Dilia da dilia wadela:i hanai hahawane hou amo fidima:ne fawane adole ba:beba:le, Gode da dilima hame iaha. ⁴ Dilia da Gode Ea hou hedolo yolesisu dunu! Nowa dunu da osobo bagade hou amoma na:iyado galea, e da Godema ha lai, amo dilia hame dawa:bela:? Nowa da osobo bagade hou hanaiba:le, amo hou lalegagusia, amo dunu da Godema ha lai hamosa.

⁵ Gode Sia: da agoane dedei diala, “A:silibu amo Gode da ninia dogo ganodini esaloma:ne ninima i, E da ninia ida:iwane hamoma:ne bagadewane hanai galebe.” Amo sia: da udigili hame dedei.

⁶ *Be Gode nini fidima:ne hahawane dogolegele iasu ninima baligili iaha. Gode Sia: eno da agoane dedei diala, “Gode da gasa fi dunu ili higasa, be E da fonoboi dunu ilima hahawane dogolegele fidisu iaha!”

⁷ Amaiba:le, Godema nabasu hou hamoma! Sa:ida:nema gegema! Amasea, e da hobeale masunu. ⁸ Dilia Godema gadenene masea, E da dilima gadenena misunu.

Dilia wadela:i hamosu dunu! Fedege agoane dilia lobo dodofema! Dilia ogogole lalegagui dunu, dilia dogo dodofema!

⁹ Da:i dioiwane dinanoma! Oufesega:su yolesili, dinanoma! Hahawane hou yolesili, da:i dioiwane esaloma! ¹⁰ Dilia Hina Gode Ea midadi,

---

* **4:6:** Malasu 3:34

hou fonoboma! Amasea, E da dili bu gagua gadomu.

Sisasu. Dilia Yesu Ea Fa:no Bobogesu Fi Dunu ema Mae Lasogoma

¹¹ Na fi dunu! Dilia eno dunu eno dunuma ilia hou da noga:i hame udigili mae sia:ma. Nowa da Yesu Ea fa:no bobogesu fi dunu amoma ea hou fofada:ne, noga:i hame udigili sia:sea, amo da Sema amoma fofada:ne, Sema da noga:i hame sia:sa. Dilia da Sema amoma fofada:ne, noga:i hame sia:sea, dilia da Sema amoma mae nabawane fofada:su dunu esalebe ba:sa. ¹² Gode Hi fawane da Sema olelesu Dunudafa amola Hi fawane da fofada:su dawa:. Gode Hi fawane da gaga:su hou amola gugunufinisisu hou dawa:. Amaiba:le, di da dia fi dunuma abuliba:le fofada:sala:?

Hidale Gasa Fi Hou Mae Hamoma:ne Sisasu

¹³ †Mogili dilia amane sia:sa, “Ninia da wali o aya moilai bai bagadega ahoasea, amo ganodini ode afadafa bidi lasu hawa: hamomusa:gini ouesalea, muni bagade lamu.” Amane sia:be dunu, na sia: nabima! ¹⁴ Dilia esalebe hou aya da habodane ba:ma:bela:, amo dilia hame dawa:. Dilia da lalu mobi agoane hedolo heda:le fonobahadi fawane aligilalu, bu hamedafa ba:sa. ¹⁵ Dilia da amane sia:mu da defea galu, “Hina Gode da na logo fodosea, na da esalumu amola amo hou hamomu!” ¹⁶ Be wali dilia gasa fi hamobeba:le, gasa fi hidale sia: sia:sa. Agoaiwane gasa fi hou da wadela:i.

---

† 4:13: Malasu 27:1

¹⁷ Amaiba:le, nowa dunu da hawa: ida:iwane hamomusa: dawa:, be amo hawa: higa:iba:le hame hamosa, amo da ema wadela:i hou.

5

Bagade Gagui Dunuma Sisasu Sia:

¹ Wali dilia bagade gagui dunu, na sia: nabima! Dilia da se bagade nabimuba:le, dilia dimu amola didiga:mu da defea. ² *Dilia bagade gagui liligi da dasai dagoi. Dilia abula da danuba:ga na dagoi. ³ Dilia gouli amola silifa, amo da nui amoga dedeboi dagoi. Amo nui dasasu liligi da dilia wadela:i hou olelesa amola dilia hu lalu agoane na dagomu. Dilia da soge wadela:mu eso gadenesea, udigili muni bagade gagadoi.

⁴ †Dilia da dilia ifabi hawa: hamosu dunu ilima bidi hame i. Iliya egasu sia: nabima! Gode, Hina Gode Bagadedafa da dilia ha:i manu faisu dunu ilia se nabasu wele sia:be nabi dagoi. ⁵ Dilia da osobo bagadega esaloba, bagade gagui hou amola hahawane hedesu, amo fawane ba:i. Be amo hou da fedege agoane dilia da eso ilegei amoga medole legei dagoi ba:mu. Amola amo esoga momagemusa:, dilila: sefe fima:ne ha:i manu naha. ⁶ Dilia da wadela:i hame hamosu dunu ilima fofada:nanu, fane legesu. Iliya da dilima bu dabe hame gegei.

Sia:ne Gadoiwane Gebewane Ouesaloma

⁷ Amaiba:le, na fi dunu! Hina Gode Ea bu misunu eso dawa:beba:le, dilia mae yolesili gebewane ouesaloma. Ifabi ouligisu dunu da

---

* 5:2: Ma:diu 6:19 † 5:4: Mousesese ea Malasu 24:14-15

ea ifabi amoma ha:i manu ida:iwane heda:le faimusa:, noga:le gebewane ouesala. E da mae hihini anegagi oubi la:ididili amola la:ididili, gibu sa:ima:ne gebewane ouesala. ⁸ Dilia amolawane noga:lewane ouesalumu da defea. Hobe misunu dafawane hamoma:beyale dawa:lusu mae fisima! Bai Hina Gode Ea bu misunu eso da gadenei.

⁹ Na fi dunu! Dilia fi dunu eno enoma mae egama! Gode da dilima egale fofada:sa:besa:le, agoane mae hamoma. Fofada:sudafa dunu da dunu huluane ba:ma:ne misunu. E da gadenene lela. ¹⁰ Na fi dunu! Balofede dunu ilia Hina Gode Ea Dioba:le ba:la:lusu, amo bu dawa:ma. Ili se nabi, be mae yolesili Gode Ea hawa: gebewane hamonanu. Ili olelesu noga:le nabawane hamoma! ¹¹ †Ili da gebewane mae yolesili hawa: hamonanuba:le, ilia da hahawane gala ninia da sia:sa. Dilia da Yoube ea gebewane hame yolesisu hou nabi dagoi. Fa:no, Hina Gode da ema baligili i, amo dilia nabi. Bai Hina Gode da goglema:ne olofosu amola asigisudafa dawa:.

¹² §Na da baligiliwane eno sia: olelesa amane. Dilia da hou hamomusa: sia:sea, dilia da Hebene o osobo bagade o eno liligi huluane amo ilia dioba:le mae ilegele sia:ma! Be dawa:iwane “ma!” dawa:sea, “ma!” fawane sia:ma., “hame!” dawa:sea, “hame!” fawane sia:ma. Amasea, dilia Gode Ea se dabe iasu ima:ne fofada:su hame ba:mu.

---

† **5:11:** Yoube 1:21-22, 2:10; Gesami Hea:su 103:8 § **5:12:** Ma:diu 5:34-37

13 Dunu afae dilia gilisisu ganodini da se nabawane esalabela:? E Godema sia:ne gadomu da defea. Dunu afae da hahawane esalabela:? E da Godema nodone gesami hea:mu da defea. 14 **Dunu afae da oloiwane esalabela:? E da Yesu Ea fa:no bobogesu fi asigilai dunu ema misa:ne sia:ne, ilia da e fidima:ne Godema sia:ne gadolalebe, Hina Gode Ea Dioba:le ema olife susuligi legemu da defea. 15 Amo dilia dafawaneyale dawa:iwane sia:ne gadosea, oloi dunu da uhimu. Hina Gode Yesu Gelesu da amo dunu uhini, ea wadela:i hou hamoi galea amo gogolema:ne olofomu.

16 Amaiba:le, dilia wadela:i hou eno dunu eno dunuma fofada:nanu, dilia uhinisisu hou ba:ma:ne, dunu eno dunu eno fidima:ne, Godema sia:ne gadomu da defea. Hou moloidafa hamoi dunu da sia:ne gadosea, ea sia:ne gadosu da gasa bagadewane ba:sa.

17 ††Elaidia da dunu amo nini defele esalu. E da ha:giwane Gode da gibu logo ga:sima:ne sia:ne gadoiba:le, ode udiana amola oubi eno gafeyale amoga, gibu da hamedafa sa:i. 18 ††E da bu sia:ne gadoiba:le, mu da doasili, gibu sa:ili, ha:i manu bu noga:le heda:i.

19 - 20 §§Na fi dunu! Noga:le dawa:ma! Dunu afae da dafawane hou yolesibiba:le, eno dunu da e Godema sinidigimusa: bu hiougisia, nowa dunu da wadela:i hamosu dunu Ema sinidigima:ne logo olelesea, e da amo

---

** 5:14: Maga 6:13 †† 5:17: 1 Hina bagade 17:1, 18:1

†† 5:18: 1 Hina bagade 18:42-45 §§ 5:20: Malasu 10:12;

1 Bida 4:8

wadela:i hamosu dunu ea a:silibu mae bo-
goma:ne gaga:mu amola wadela:i hou bagohame
da dedeboi dagoi ba:mu.

Sia: Ama Dagoi

GODE EA SIA: IDA:IWANE GALA
The Holy Bible in the Bedamuni language of Papua
New Guinea
Buk Baibel long tok ples Bedamuni

Copyright © 2000 Tom Hoey

Language: Bedamuni (Beami)

Translation by: Tom Hoey

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2019-12-12

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 30 Nov 2021

28e512c8-4603-5063-83de-bc2fd6fa3b51